

Sygn. akt III AUa 626/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Gerszewska (spr.)
Sędziowie:	SA Aleksandra Urban SA Jerzy Andrzejewski
Protokolant:	stażysta Katarzyna Kręska

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Gdańsku

sprawy W. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt VII U 652/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz W. W. (1) kwotę 5 400,00 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Aleksandra Urban SSA Małgorzata Gerszewska SSA Jerzy Andrzejewski

Sygn. akt III AUa 626/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił W. W. (2) umorzenia należności z tytułu składek wskazując w jej uzasadnieniu, że nie spełnił warunku określonego w art. 1 ust. 10 oraz ust. 13 pkt 2 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony podnosząc, że nigdy nie otrzymał decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 30 marca 2015 r. pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 9 stycznia 2015 r., jednocześnie wnosząc o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że decyzja z dnia 12 kwietnia 2013 r. została wysłana listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru do wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku. Przesyłka została zwrócona nadawcy jako nie podjęta w terminie po dwukrotnym awizowaniu, co skutkowało pozostawieniem jej w aktach składkowych jako doręczoną z dniem 8 czerwca 2013 r. Zdaniem organu rentowego termin spłaty należności niepodlegających abolicji płatnik składek upłynął dnia 8 czerwca 2014 roku. Wnioskodawca nie uregulował należności niepodlegających abolicji.

W toku postępowania ubezpieczony składał liczne pisma procesowe, w których kwestionował doręczenie mu decyzji określającej warunki abolicji. Pismo z dnia 19 czerwca 2015 r. zostało przez Sąd Okręgowy przekazane do organu rentowego jako odwołanie od decyzji z dnia 12 kwietnia 2012 r.

Organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania podnosząc, że W. W. (1) nie wniósł odwołania od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. a zatem stała się ona prawomocna. Skarżący podnosił z kolei, że nie doszło do uprawomocnienia się decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. wobec jej niedoręczenia to decyzja z dnia 9 stycznia 2015 r. została wydana z naruszenie przepisów prawa materialnego i jako taka winna być wyeliminowana z porządku prawnego.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. VIIU 1512/15 i połączona do wspólnego rozpoznania ze sprawą VIIU 652/15.

Postanowieniem z dnia 1 października 2015 r. Sąd I instancji odmówił odrzucenia odwołania od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r.

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie 1 oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r., w punkcie 2 zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 9 stycznia 2015 r. w ten sposób, że nie odmówił umorzenia należności z tytułu składek wymienianych w zaskarżonej decyzji z uwagi na niespłacenie w terminie 12 miesięcy składek niepodlegających umorzeniu oraz w punkcie 3 zniósł koszty zastępstwa procesowego między stronami.

Z ustaleń Sądu wynika, że w dniu 23 stycznia 2013 r. W. W. (1) zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek za okres od czerwca 2001 r. do lutego 2009 r. powstałych z tytułu prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej zlikwidowanej z dniem 1 grudnia 2010 r.

Z tytułu prowadzonej przez wnioskodawcę działalności gospodarczej na dzień 23 stycznia 2013 roku (tj. dzień złożenia wniosku) umorzeniu podlegały nie uiszczone należności z tytułu składek:

-na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2000 r., za okres od maja 2001 r. do czerwca 2001 r., od sierpnia 2001 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 85.767,30 zł;

-na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2001 r. do czerwca 2001 r., od sierpnia 2000 r. do lutego 2009 r. w łącznej 27.927,60 zł;

-na Fundusz Pracy za okres od listopada 2001 r. do lutego 2009 r. łącznej kwocie 6553,93zł.

Wnioskodawca posiadał również należności niepodlegające umorzeniu (na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych):

-należność główna 5,36 zł. za m-c 08/2000 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;

-należność główna 84,14 zł. za m-c 09/2000 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;

-należność główna 84,14 zł. za m-c 10/2000 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;

- należność główna 84,14zł. za m-c 11/2000 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 85,76 zł. za m-c 12/2000 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 88,62 zł. za m-c 01/2001 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 88,62 zł. za m-c 02/2001 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 95,41 zł. za m-c 03/2001 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 95,41 zł. za m-c 04/2001 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie;
- należność główna 95,03 zł. za m-c 07/2001 + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie.

Razem należność główna wynosiła 806,63 zł + odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie.

Decyzją z dnia 12 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., po rozpatrzeniu wniosku W. W. (1) z dnia 23 stycznia 2013 r. w sprawie umorzenia należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, wskazał należności podlegające umorzeniu wg. stanu na dzień 23 stycznia 2013 r. oraz stwierdził, iż warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Organ rentowy wskazał w uzasadnieniu decyzji, że należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie, należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. 121 t.j. ze zm.) oraz wydanym na jej podstawie Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 78, poz. 465 ze zm.).

Kolejną decyzją z tego samego dnia organ rentowy uznał wniosek ubezpieczonego o umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne za okres: 1/ 05/2000-07/2000, 09/2000-04/2001, 07/2001, na ubezpieczenie zdrowotne za okres 04/2000-07/2000, na Fundusz Pracy za okres 04/2000-10/2001 i oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres 2/ 08/2000- (...), 07/2001 za bezprzedmiotowy i umorzył postępowanie wskazując, że nie posiada on zaległości z tytułu składek za wskazany w pkt 1 okres. Odnośnie składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres wymieniony w pkt 2 decyzji pozwany podał, że dotyczą one zadłużenia płatnika z tytułu własnego ubezpieczenia, co z uwagi na treść art. 1 ust.6 ustawy również przesadza o bezprzedmiotowości postępowania w tym zakresie.

Powyższe decyzje zostały wysłane listem poleconym na adres wskazany przez W. W. (1) we wniosku z dnia 23 stycznia 2013 roku (L. ul. (...)-(...) K.). Pisma nie zostały odebrane przez wnioskodawcę pomimo dwukrotnego ich awizowania. Z dniem 8 czerwca 2013 roku powyższe decyzje pozostawiono w dokumentacji składkowej jako skutecznie doręczone.

Na posesji na której zamieszkuje ubezpieczony znajdują się dwa domy. Na bramie nieruchomości umieszczono dwie skrzynki, w domach mieszka kilka rodzin pozostających w konflikcie i nie utrzymujących ze sobą kontaktu. Na jednej ze skrzynek widnieje nazwisko K. W. choć ww. osoba nie zamieszkuje ze skarżącym i nie utrzymuje z nim kontaktu.

W okręgu zamieszkania ubezpieczonego często zdarzały się zaniedbania ze strony doręczyciela. Z uwagi na jego nierzetelność zdarzało się, że przesyłki pocztowe nie były doręczane, brak było również w oddawczych skrzynkach pocztowych awiz. Na pracę W. K., zatrudnionego na stanowisku doręczyciela poczty w Urzędzie Poczтовым w K. od 12 sierpnia 2009 r., wpłynęły dwie skargi: dnia 30 lipca 2011 r. oraz dnia 23 marca 2015 r. Przeciwno doręczycielowi było również prowadzone postępowanie przygotowawcze przez Prokuraturę Rejonową w Pruszczu Gdańskim w związku z popełnieniem przestępstwa na szkodę A. P. polegającego na podrobieniu jej podpisu na awizo o sygnaturze akt (...)
- postępowanie umorzono.

Ubezpieczony nie otrzymał jakiejkolwiek informacji o wydaniu decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. W skrzynce pocztowej nie znalazł również awizo.

Po upływie określonego 12 miesięcznego terminu, decyzją z dnia 9 stycznia 2015 r., wobec braku uregulowania przez W. W. (1) należności nie podlegających umorzeniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił umorzenia należności z tytułu składek.

W oparciu o ustalony powyżej stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne w części wskazując przy tym, że przedmiotem sporu była zasadność podjęcia przez organ rentowy decyzji o odmowie umorzenia należności składkowych z uwagi na fakt nie uiszczenia przez ubezpieczonego W. W. (1) w wyznaczonym przez organ terminie należności niepodlegających umorzeniu.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551, dalej: ustawa abolicyjna), wskazał Sąd I instancji, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1/ która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2/ innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W art. 1 ust. 6 cytowanej ustawy wskazano, że umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zakres podmiotowy cytowanej ustawy jest ograniczony do osób, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. W art. 8 ust. 6 pkt 1 cytowanej ustawy systemowej ustawodawca wyjaśnił z kolei, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Z treści art. 1 ust. 8 w związku z art. 1 ust. 1 i 6 ustawy abolicyjnej wynika, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. Odwołanie do ustępu 1 nakazuje przyjąć, że decyzja określająca warunki umorzenia ustala także kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi,

kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Warunkiem umorzenia należności, określonym w art. 1 pkt 10 powyższej ustawy, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust.2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych i kosztów egzekucyjnych, naliczonych przez dyrektora oddziału ZUS, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z ust. 11 art. 1 ustawy niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia.

Przepis ustępu 13 art. 1 ustawy abolicyjnej stanowi natomiast, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (ust. 12).

Decyzję o umorzeniu należności, podkreślił Sąd I instancji, wydaje się po spłacie niepodlegających umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10 najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, bądź - w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności – po ich opłaceniu. Z kolei decyzję o odmowie umorzenia należności wydaje się, jeśli w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10 nie zostaną spłacone albo - w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności – nie zostaną one opłacone zgodnie z ustalonymi warunkami.

W dalszych motywach uzasadnienia wyroku Sąd Okręgowy przywołał również przepisy k.p.a., wobec zaistniałego sporu dotyczącego prawidłowości doręczenia przesyłki pocztowej zawierającej decyzję z dnia 12 kwietnia 2013 r. od czego zależało przyznanie jej waloru prawomocności. I tak, zgodnie z zasadami doręczania pism w postępowaniu administracyjnym określonymi w rozdziale 8 k.p.a. pismo można uznać za skutecznie doręczone w określonych tą ustawą sytuacjach. Co do zasady zgodnie z art. 40 k.p.a. pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi, w art. 43 k.p.a. wskazano, że w przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania. Natomiast art. 42 § 1 K.p.a. stanowi, że pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy. Zgodnie zaś z art. 44. § 1. k.p.a. dopiero wobec niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43 operator pocztowy przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej, adresatowi zaś pozostawia się zawiadomienie o pozostawieniu

pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa powyżej pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa powyżej, a pismo pozostawia się w aktach sprawy uznając za doręczone.

Właściwe doręczenie pisma (decyzji), podkreślił Sąd, ma kluczowe znaczenie dla wykonania decyzji administracyjnych. Doręczenie jest momentem, od którego decyzja trafia do obrotu prawnego. Data, jaką opatrzony jest dokument lub data przyjęcia decyzji administracyjnej, nie ma tu znaczenia.

Ustawodawca określił zasadę oficjalności doręczeń, zgodnie z którą, ustawowy obowiązek dokonywania wszelkich doręczeń spoczywa na organie prowadzącym postępowanie administracyjne. Tak więc każdy wydany w sprawie akt administracyjny winien zostać doręczony adresatowi, zaś badanie prawidłowości doręczenia korespondencji we wskazanym trybie musi być oceniane przez pryzmat ww. w przepisach k.p.a. przesłanek. Konieczne jest zatem stwierdzenie, że doręczenie pisma nie było możliwe w sposób wskazany w art. 42 lub 43 k.p.a. Przyczyną złożenia pisma na okres 14 dni w placówce pocztowej jest bowiem niemożność doręczenia pisma w sposób przewidziany w tych przepisach. Osoba doręczająca pismo powinna zatem uczynić adnotację o niemożności jego doręczenia w sposób wskazany w tych przepisach, tj. adresatowi, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi, dozorca domu. Konieczne jest również stwierdzenie, że adresat był dwukrotnie w odpowiednich odstępach czasu zawiadamiany o pozostawieniu pisma w placówce pocztowej, przy czym zawiadomienia te były zamieszczane w wyznaczonych miejscach (oddawczej skrzynce pocztowej, na drzwiach mieszkania, biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję). Dopiero dochowanie powyższej procedury pozwala na przyjęcie fikcji prawnej doręczenia przesyłki z upływem czternastego dnia od chwili zawiadomienia o pozostawieniu pisma w placówce pocztowej.

Wskazując na powyższe rozważania Sąd Okręgowy uznał, iż wobec niezrealizowania się dyspozycji ww. przepisów nie było prawidłowym przyjęcie fikcji prawnej doręczenia w trybie art. 44 § 4 k.p.a. Przepis ten ustanawia normę będącą wyjątkiem od zasady głoszącej, że strona postępowania winna mieć zagwarantowaną możliwość faktycznego zapoznania się z treścią korespondencji. Doręczenie w tym trybie znajduje zastosowanie wówczas, gdy nie ma możliwości dokonania doręczenia osobiście fizycznej w trybie art. 42 i 43 k.p.a., a więc w taki sposób, by mogła się z nią rzeczywiście zapoznać. Doręczenie zastępcze ma na celu umożliwienie prowadzenia postępowania w sytuacji, gdy strona uchyła się od podejmowania korespondencji i stanowi przejaw dążenia do zapewnienia skuteczności podejmowanych czynności procesowych. Doręczenie zastępcze obwarowane jest warunkami, które muszą zostać spełnione, by doręczenie takie mogło zostać uznane za skuteczne.

Dodatkowo Sąd wskazał, że w przypadku doręczenia pism przez pocztę (co miało miejsce w niniejszej sprawie), pokwitowanie odbioru pisma następuje na druku potwierdzenia odbioru, który zwracany jest nadawcy. Sposób doręczenia przesyłki tego rodzaju został uregulowany w ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2012r. poz. 1159 ze zm.) oraz w rozporządzeniu wykonawczym do tej ustawy, tj. w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego.

Zgodnie z § 1 pkt 2 lit. c) wskazanego rozporządzenia, określa ono warunki wykonywania powszechnych usług pocztowych przez operatora publicznego, dotyczących wymagań w zakresie przyjmowania i doręczania przesyłek pocztowych, w tym dokumentowania wykonania usługi doręczenia przesyłek rejestrowanych. Przez przesyłkę rejestrowaną należy rozumieć, stosownie do art. 3 pkt 20 ustawy - Prawo pocztowe, przesyłkę przyjętą za pokwitowaniem przyjęcia i doręczoną za pokwitowaniem odbioru. Pocztowy dowód doręczenia adresatowi przesyłki rejestrowanej jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 k.p.a. potwierdzającym fakt i datę doręczenia, zgodnie z danymi na dokumencie tym umieszczonymi korzystającego z domniemania prawdziwości (autentyczności) oraz domniemania zgodności z prawdą twierdzeń w nim zawartych tj. wiarygodności (por. wyroki NSA: z 2 grudnia 2011 r., sygn. akt I FSK 123/11; z 8 grudnia 2011r., sygn. akt I FSK 11/11; z 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II FSK 865/11; z 27 lutego 2008 r., sygn. akt II FSK 41/07; postanowienie NSA z 4 listopada 2010 r., sygn. akt I FZ 419/10; dostępne

CBOSA). Powyższe dotyczy również wypełnionego prawidłowo przez doręczyciela (listonosza) pokwitowania wobec niemożności doręczenia przesyłki.

Domniemanie autentyczności dokumentu urzędowego wskazuje na to, że dany dokument pochodzi od organu (jednostki), który go wystawił. Natomiast domniemanie zgodności z prawdą twierdzeń w nim zawartych (wiarygodności) nakazuje uznać, że treść dokumentu jest zgodna z rzeczywistością. Domniemanie prawdziwości oraz domniemanie zgodności z prawdą dokumentu urzędowego jaki stanowią adnotacje na zwróconej przesyłce (zamieszczone na kopercie lub na zwrotnym potwierdzeniu odbioru) – mogą zostać obalone przeciwdowodem, co wynika z treści Art. 76. § 3 k.p.a.. W ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wykazał prawdziwość twierdzeń ubezpieczonego o braku doręczenia przesyłki zawierającej decyzję z dnia 12 kwietnia 2013 r. Z zeznań świadków wynika, że doręczyciel nie był osobą godną zaufania, nie wykonywał w sposób prawidłowy swoich obowiązków, przy czym nie były to zdarzenia incydentalne, o czym świadczą również skargi składane na listonosza. Dodatkowo problem z prawidłowym doręczeniem przesyłki mógł wynikać również z konfliktów istniejących pomiędzy ubezpieczonym a sąsiadami jak również ze złego oznaczenia kilku skrzynek pocztowych. Przyczyna zaginięcia czy niedoręczenia przesyłki nie może zostać ustalona, nie jest wątpliwym natomiast, iż adresat przesyłki nie otrzymał o czym świadczą głównie zeznania córki ubezpieczonego, jak również samego ubezpieczonego, którym Sąd dał wiarę w tym zakresie - ubezpieczony wykazuje bowiem niepodważalną wolę uregulowania należności.

Zasadniczą kwestią, wymagającą rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie, było ustalenie, czy w ogóle można uznać, że doszło do skutecznego doręczenia skarżącemu decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. W doktrynie oraz w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że pojawienie się decyzji w obrocie prawnym oraz de facto jej skuteczność i wywołanie przez nią skutków prawnych, uzależnione jest od chwili jej doręczenia stronom postępowania, co explicite wynika z art. 110 k.p.a. Doręczenie lub ogłoszenie decyzji stanowi jej wprowadzenie do obrotu prawnego. Przyjmując zatem, iż w realiach rozpatrywanej sprawy nie doszło do skutecznego doręczenia skarżącemu decyzji organu, termin do uiszczenia należności nie został otwarty wobec faktu, iż decyzji nie można przypisać przymiotu prawomocności. Ubezpieczony nie był świadomy ani tego, że decyzja została wydana, ani okoliczności rozpoczęcia biegu terminu 12 miesięcznego na uiszczenie należności. Wobec występujących w sprawie wątpliwości, w szczególności istnienia dwóch oddawczych skrzynek pocztowych, konfliktu z sąsiadami jak i nierzetelności doręczyciela nie można jednoznacznie stwierdzić czy pracownik poczty podjął próby doręczenia pisma kierowanego do ubezpieczonego czy to jemu sąsiadów.

Reasumując Sąd wskazał, że w przypadku braku skutecznego doręczenia nie rozpoczyna się bieg terminu a skoro tak, to nie może on zostać przekroczony, a w konsekwencji również przywrócony. Wobec braku skutecznego doręczenia ubezpieczonemu przesyłki zawierającej decyzję z dnia 12 kwietnia 2013 r. oraz wobec niemożności przyjęcia fikcji prawnej doręczenia tej decyzji Sąd uznał, iż 12 miesięczny termin nie został otwarty.

Decyzja z dnia 12 kwietnia 2013 r., co do zasady, nie była kwestionowana i sporna pomiędzy stronami, wobec wyjaśnienia w toku postępowania spornych okoliczności. Spór w niniejszej sprawie dotyczył bowiem wyłącznie odmowy umorzenia przez organ rentowy należności składkowych. Mając na uwadze poczynione w sprawie rozważania Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. jako bezzasadne (punkt I wyroku).

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 9 stycznia 2015 r. w ten sposób, że nie odmówił umorzenia należności z tytułu składek wymienianych w zaskarżonej decyzji z uwagi na niespłacenie w terminie 12 miesięcy składek niepodlegających umorzeniu, wobec wykazanego wyżej braku skutecznego doręczenia.

W punkcie III wyroku Sąd Okręgowy, na mocy przepisu art. 100 zdanie pierwsze k.p.c., zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego.

Rozstrzygając o powyższym Sąd miał na uwadze, iż częściowo zostały uwzględnione żądania zarówno ubezpieczonego, jak i pozwanego organu ubezpieczeniowego. Jak wskazuje judykatura, podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów procesu zachodzą wówczas, gdy żądanie zostało uwzględnione w około połowie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 13 marca 2013 r., I ACa 799/12). Podjęcie postanowienia w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c. wymaga ustalenia proporcji między zgłoszonymi a uwzględnionymi żądaniami i zarzutami stron a wynikiem procesu. Jeżeli strony w równym lub zbliżonym stopniu wygrały i przegrały proces, a poniesione przez nie koszty nie pozostają w dysproporcji, właściwym rozstrzygnięciem jest zniesienie wyłożonych kosztów postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2012 r., IV CZ 68/12). W ocenie Sądu – mając na uwadze zgłoszone żądanie odwołania oraz rozstrzygnięcie objęte wyrokiem w punktach I i II – spełnione zostały przesłanki do zastosowania w/w regulacji i zniesienia pomiędzy stronami kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł pozwany organ rentowy zaskarżając jego punkt 2 i 3.

Zarzucając wyrokowi naruszenie:

1/ prawa procesowego - art.233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających w postaci stwierdzenia, że nie zostały zrealizowane dyspozycje przepisów art. 42, art.43 i art.44 k.p.a. w postaci prawidłowego doręczenia zastępczego korespondencji, podczas gdy na podstawie akt sprawy, zdaniem Zakładu, doszło do skutecznego doręczenia zastępczego korespondencji;

2/ prawa materialnego - art. 1 ust. 10, 11 i 13 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz.1551) poprzez orzeczenie, iż Sąd nie odmawia umorzenia należności z tytułu składek wymienionych w zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 9 stycznia 2015 r., podczas gdy zostały spełnione przesłanki określone w powyższych przepisach, czego skutkiem powinna być odmowa umorzenia składek.

Wskazując na powyższe, pozwany organ rentowy wniósł o:

1/ orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie odwołania ubezpieczonego w całości od decyzji z dnia 9 stycznia 2015 r. oraz o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. za II instancję,

2) ewentualnie uchylenie zaskarżonego w wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji, z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

Organ rentowy nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że nie doszło do skutecznego doręczenia decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. Zdaniem pozwanego decyzja została przesłana wnioskodawcy na adres przez niego wskazany i niepodjęta w terminie mimo dwukrotnego awizowania. Powyższe zostało udokumentowane zapisami na kopercie i podpisem osoby doręczającej. Wobec skutecznego, zastępczego doręczenia uprawomocniła się ona z dniem 8 czerwca 2013 r., co oznacza, że termin spłaty należności, o których mowa w pkt II decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r., kończył się 8 czerwca 2014 r.

Odwołujący nie zapłacił składek niepodlegających umorzeniu, zgodnie z warunkiem zawartym w decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. wobec czego wydana została decyzja z dnia 9 stycznia 2015 r. odmawiająca umorzenia należności określonych w punkcie I decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. stosownie do treści art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, w przypadku niespełnienia warunku o którym mowa w ust. 10 tego artykułu, z uwzględnieniem ust.7, 11, 12 tego artykułu, a zatem w szczególności w przypadku, gdy niepodlegające umorzeniu należności nie zostaną zapłacone w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia.

W opinii organu rentowego Sąd uznając, że nie zrealizowano dyspozycji przepisów art.42, 43 i 44 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z czym nie było prawidłowym przyjęcie fikcji prawnej doręczenia, wyprowadził z materiału dowodowego wnioski z niego nie wynikające.

Trudno zgodzić się też z argumentami Sądu, że materiał dowodowy wykazał niezbicie, iż twierdzenia ubezpieczonego, dotyczące braku doręczenia przesyłki, były prawdziwe. Okoliczności wskazane przez Sąd, takie jak w szczególności skargi składane na listonosza, konflikty między ubezpieczonym a sąsiadami, oznaczenie skrzynek pocztowych, nie tłumaczą faktu, dlaczego taka sytuacja miałyby zaistnieć tylko w tym jednym przypadku, podczas gdy inne pisma były odwołującemu się doręczane (karty nr 7, 16, 24, 33 akt). Wskazane argumenty nie powinny zatem stanowić podstawy do obalenia domniemania skutecznego zastępczego doręczenia, co wynika potwierdzenia odbioru przesyłki, które jest, jak wskazał Sąd, dokumentem urzędowym w rozumieniu art.76 k.p.a. Ponadto odwołujący się odebrał pismo z dnia 25 marca 2013 r. z którego wynika, że Zakład zamierza w tej sprawie wydać decyzję, i wyznaczono 3 dniowy termin od odbioru pisma na zapoznanie się z zebraną dokumentacją. Twierdzenie odwołującego się, że nie miał świadomości wydania decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wydają się zatem mało prawdopodobne.

W ocenie organu rentowego skuteczne doręczenie zastępcze spowodowało, iż termin na zapłacenie składek nie podlegających umorzeniu zaczął biec 8 czerwca 2013 r. i upłynął 8 czerwca 2014 r. Wobec nieuregulowania w tym terminie powyższych należności, wydanie decyzji o odmowie umorzenia należności z tytułu składek określonych w decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. jest uzasadnione.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o uwzględnienie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przypomnieć należy, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia zasadności odmowy umorzenia należności składkowych wnioskodawcy W. W. (1) w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz.1551) tzw. ustawy abolicyjnej.

Jak słusznie wskazał Sąd I instancji, stosownie do treści art. 1 ust. 1 w/w ustawy na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 8 (pkt 1), innej niż wymieniona w pkt 1 (pkt 2) umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Umorzenie powyższych należności skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego - ustęp 6 art. 1 ustawy abolicyjnej.

Nie było sporu w niniejszym postępowaniu, że W. W. (1) jest osobą, do której mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. i że złożył on stosowny wniosek o umorzenie należności składkowych. Bezspornym jest i to, że decyzją z dnia 12 kwietnia 2013 r. organ rentowy ustalił warunki umorzenia należności składkowych.

Kolejną decyzją z dnia 9 stycznia 2015 r. pozwany odmówił ubezpieczonemu umorzenia należności składkowych na podstawie ustawy abolicyjnej wychodząc z założenia, że wnioskodawca w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji warunkowej z 12 kwietnia 2013 r. nie opłacił należności niepodlegających umorzeniu na mocy ustawy z 9 listopada 2012 r.

Generalnie warunkiem wydania decyzji o umorzeniu (bądź odmowie umorzenia) należności składkowych na podstawie ustawy abolicyjnej z dnia 9 listopada 2012 r. jest uprawomocnienie się decyzji ustalającej warunki

umorzenia, przy czym decyzja ostateczna nie może zostać wydana przed upływem 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej. W ocenie Sądu Apelacyjnego skutek odwołania od decyzji odmawiającej umorzenia należności składkowych nie podlega ocenie prawidłowości wydania decyzji warunkowej. Oceny takiej można dokonać jedynie w razie wniesienia przez ubezpieczonego odwołania od takiej decyzji. Strona, która odwołania nie złożyła, nie może w odwołaniu od decyzji odmawiającej umorzenia kwestionować nie tylko wysokości kwot podlegających umorzeniu ale przede wszystkim wysokości należności składkowych, które umorzeniu nie podlegają, a których opłacenie w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej, determinuje wydanie korzystnej decyzji o umorzeniu.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczony w odwołaniu od decyzji z dnia 9 stycznia 2015 r. (odmawiającej umorzenia należności składkowych) kwestionował skuteczność doręczenia decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. tzw. warunkowej twierdząc wręcz, że nigdy nie została mu doręczona i że gdyby wiedział o jej wydaniu zapłaciłby składki niepodlegające umorzeniu.

Sąd Okręgowy uznał, że skarżący odwołuje się również od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. – co wynikać miało wynikać z pisma z dnia 19 czerwca 2015 r. - i nadał bieg temu odwołaniu. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie, jako wniesione po upływie terminu, czego Sąd nie uwzględnił wydając na rozprawie w dniu 1 października 2015 r. postanowienie o odmowie odrzucenia odwołania. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego (zeznania świadków, przesłuchanie wnioskodawcy) Sąd przyjął, że nie doszło do skutecznego doręczenia decyzji warunkowej, stanowisko to szczegółowo uzasadniając. Wskazał jednocześnie Sąd, że wnioskodawca nie zakwestionował decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. zarówno jeśli chodzi o wysokość należności składkowych podlegających umorzeniu jak i tych, które umorzeniu nie podlegają – pozwany bowiem w piśmie z dnia 9 listopada 2015 r. wskazał że jest to kwota 806,63 zł + odsetki do dnia wpłaty (vide pismo k. 94 a.s.). W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił odwołanie od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. Z argumentami Sądu, które legły u podstaw takiego rozstrzygnięcia trudno się zgodzić – z jednej strony bowiem Sąd przyjmuje, że decyzja nie została skutecznie doręczona a z drugiej rozpoznaje odwołanie od niej (nie wiadomo czy i jaką datę doręczenia Sąd przyjął) i co więcej oddala je. Wobec jednak niezaskarżenia przez żadną ze stron punktu 1 wyroku Sąd Apelacyjny nie jest uprawniony do dokonywania oceny prawidłowości wydanego prawomocnego orzeczenia (skoro decyzja nie została wnioskodawcy doręczona to nie rozpoczął się bieg terminu do jej zaskarżenia) jak i postanowienia z dnia 1 października 2015 r. o odmowie odrzucenia odwołania, czy też innych decyzji procesowych Sądu.

Rozpoznanie odwołania od decyzji warunkowej z dnia 12 kwietnia 2013 r. skutkuje tym, że nie rozpoczął się termin 12 miesięczny do uiszczenia należności nie podlegających umorzeniu – decyzja warunkowa nie była prawomocna (ostateczna). Wyrok został wydany przez Sąd Okręgowy 28 stycznia br., jego odpis wraz z uzasadnieniem zastał doręczony pełnomocnikowi organu rentowego dnia 17 lutego 2016 r. (zpo k. 123 a.s.). Wobec niezaskarżenia wyroku w zakresie dotyczącym odwołania od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. uprawomocnił się on z dniem 2 marca 2016 r. Z tym też dniem uprawomocniła się decyzja warunkowa. W tym stanie rzeczy za prawidłowe uznać należy stanowisko Sądu zawarte w punkcie 2 wyroku, mimo jego niefortunnego sformułowania. Sąd Okręgowy nie jest uprawniony do uchylecia decyzji organu rentowego (decyzję taką może podjąć Sąd Odwoławczy – art. 477^{14a} k.p.c.) jednak takim sformułowaniem wyroku dał wyraz temu, że decyzja odmawiająca umorzenia należności składkowych płatnika składek jest przedwczesna (Sąd nie umorzył bowiem należności składkowych podatnika W. W. (1), lecz wskazał, że nie upłynął jeszcze termin owych 12 miesięcy) i należy ją wyeliminować z obrotu prawnego. W świetle powyższego bezprzedmiotowe są podnoszone przez organ rentowy zarzuty dotyczące naruszenia przez Sąd przepisów prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. jak i art. 43, art. 44 k.p.a. Argumenty te podlegałyby rozpoznaniu w razie zaskarżenia przez pozwanego punktu 1 wyroku z żądaniem odrzucenia odwołania od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 r. W konsekwencji nie można podzielić stanowiska apelującego o naruszeniu przez Sąd Okręgowy art. 1 ust. 10, 11 i 13 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r.

Nie zasługuje na uwzględnienie również apelacja pozwanego w części dotyczącej kosztów postępowania. Jak słusznie wskazał Sąd I instancji, w wyniku przeprowadzonego postępowania zostały częściowo uwzględnione żądania zarówno wnioskodawcy jak i pozwanego, co uzasadniało zastosowanie regulacji zawartej w art. 100 zdanie pierwsze k.p.c.

Pozwany organ rentowy, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, poza wskazaniem, że zaskarżeniu podlega punkt 3 wyroku nie przedstawił zarzutów apelacyjnych, zaś we wnioskach domagał się jego zmiany poprzez orzeczenie o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku. O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt. 6 w zw. z § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2015 r., poz. 1804), zasądzając od pozwanego (jako strony przegrywającej sprawę) na rzecz wnioskodawcy (reprezentowanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym) kwotę 5.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, co odpowiada minimalnej stawce za prowadzenie tego rodzaju spraw i uwzględnia wynik postępowania apelacyjnego.

SSA Aleksandra Urban SSA Małgorzata Gerszewska SSA Jerzy Andrzejewski